

turam, non quo modo nascuntur fruges ex terra arata, & sata opera hominū, sed quo modo nascuntur flores in campis syluestribus sine cultura humana ex pluuia de cælo, & radiis solis in eā cadentibus. Etenim, inquit, Dominus dabit benignitatē, id est, emittet de cælo Spiritum sanctum suum, qui Virginem obumbrabit, & sic terra nostra neq; arata, neq; sata, sed omnino Virgo intacta dabit fructum suum. Vnde in Cantico canticorum ipse dicit, Ego flos campi, & liliū conuallium.

XIV. Iustitia ante eum ambulabit, & ponet in via gressus suos.

Concludit Propheta demonstrans, Christum omnino iustum, & sanctum futurū, ita vt radios iustitiæ suæ ante se præmittat, & luce sua sibi viam aperiat ad omnē progressum in hac valle tenebricosa huius nostræ mortalitatis. Iustitia, inquit, ante eum ambulabit, id est, Christus quasi sol quidam, & verè lux Mundi radios iustitiæ, & sapientiæ suæ præmittet. sicut etiam scriptum est in Psal. 88. Misericordia, & veritas præcedent faciem tuam. & Isai. 58. Anteibit faciem tuam iustitia tua; & sic ponet in via gressus suos, id est, aggredietur iter peregrinationis suæ, vt multos peregrinos perducatur ad patriam. Possunt hi tres versiculi exponi etiam de iustificatione, & bonis operibus hominum credentium in Christum: nam vtroq; modo exponit S. Augustinus. Veritas de terra orta est, & iustitia de cælo prospexit, id est, veritas confessionis peccatorū, & laudis Dei cępit per Christum oriti ex ore hominum terrenorum, & tunc iustitia Dei de cælo prospexit, vt confitentes peccata sua, & laudem dātes gratiæ Dei iustificaret. sed hæc ipsa veritas confessionis non orietur ex terra per vires ipsius terræ, sed per auxilium gratiæ Dei præuenientis. nam Dominus dabit benignitatem, qui dulcescere faciet iustitiam in corde peccatorum, & sic terra nostra dabit fructum suum. Porro iustificatus homo per Christi gratiam, semper iustitiā ante oculos suos habebit, vt omnia faciat iuxta re-

gulam iustitiæ: sic iustitia ante eum ambulabit præferens illi quasi faciem, legem Domini, ne ambulet in tenebris, & sic securus, & gaudens ponet in via gressus suos, vt feliciter ad patriam aliquando perueniat.

PSALM. LXXXV.

Titulus, & Argumentum.

Oratio ipsi Dauid.

Titulus indicat, hunc Psalmum nihil esse aliud, nisi orationē Dauidi à Deo inspiratā, cum amaro esset animo, & consolatione diuina indigeret. Dauid enim, vt erat homo spiritualis, & in schola Spiritus sancti eructus, cum varijs tribulationibus premeretur, non quarebat consolationem à rebus creatis, in quibus vera consolatio animæ inueniri non potest, sed ad Deum fontem omnis suauitatis per contemplationem, & orationem confugiebat. Proinde nos etiam hoc Psalmo vti debemus, cum tentationibus varijs, vnde cunq; illa veniant, fatigati, mærore tabescimus.

EXPLICAT. PSAL. LXXXV.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me, quoniam inops, & pauper sum ego. I.

Incipit orationem à magnitudine Dei, & vilitate sua: quæ est optima ratio precandi apta ad impetrandum: oratio enim humiliantis se penetrat nubes, Eccl. 35. Inclina, inquit, aurem, id est, tu qui excelsus es, inclina ad me, qui in imis iaceo, aurem tuam. Exaudi me quoniam inops & pauper sum ego; hæc est ratio, cur dixerit, inclina. quoniam, inquit, inops & pauper sum ego, id est, quoniam mendicus iaceo ad portam diuitis; inclina ex alto aurem tuam ad humilem seruulum, & quia talis est, exaudi eum. Pauper enim, & inops hoc loco dicitur is, qui siue habeat, siue non habeat opes terrenas, non in illis confidit, non inde superbit, non alios contemnit, sed ipsas potius opes contemnit, si habet, neque se

PPP melio-